

'Madame du Barry / Madame Marie Antoinette', 2015, oli sobre fusta

Lluís Hortalà

El trompe-l'oeil de Versailles

NAILA VÁZQUEZ TANTINYÀ

Explica la història que el 1772 la partició de Polònia penjava d'un fil pel silenci entre dues dones. Escandalitzada per la gosadia borbònica de Lluís XV de tenir la seva amant, una plebea de dubtós ofici, a la cort, Maria Antonieta –llavors una jove de setze anys casada amb l'hereu al tron– es negava a dirigir-li la paraula a Madame du Barry. La pugna, que va poder fins i tot precipitar una guerra, va arribar a la fi quan en la celebració d'any nou, la vienesa va cedir i, dirigint-se a Du Barry, va pronunciar la cèlebre frase "Il y a bien du monde aujourd'hui à Versailles" ("Hi ha molta gent avui dia a Versailles"). Aquest fet històric és el punt de partida del nou treball de Lluís Hortalà (Olot, 1959), exposat a la galeria RocíoSantaCruz sota el títol de la condescendent cita.

La mostra obre amb dues reproduccions de les xemeneies que les dues dones tenien a les seves sales de jocs. Com si d'un diàleg es tractés, la magna i recarregada xemeneia estil Lluís XV s'alça enorme –de més mida que l'original– en una paret, com a senyal de la victòria de Du Barry, davant la sòbria i empetitida xemeneia a l'estil Lluís XVI de Maria Antonieta. En un trompe-l'oeil de fina ironia que juga amb sentits i significats, les dues peces, d'oli sobre fusta, semblen posseir volum i forma quan són, en realitat, un engany. Hortalà, després d'anys treballant amb obres pictòriques *autoreferencials* de la seva època com a alpinista, s'endinsa en una nova aventura artística, per a la qual va contactar amb Versailles a fi de documentar-se i que li ha portat més d'un any i mig de feina.

La *Cour de marbre* és una reproducció de les rajoles d'un pati de Versailles desordenades a terra que, a primera vista, semblen trossos de pedra. En aquesta i altres peces, Hortalà copia a l'oli, amb precisió d'artista cortesà, les vetes i dibuixos del marbre sobre fusta. Si abans les seves pedres connectaven amb la natura, aquestes "pedres domesticades", en paraules de l'artista, ens mostren una dialèctica entre l'academicista i el contemporani, entre la representació del po-

'Le choix du roi', 2015-2016, oli sobre fusta

der i les restes de tot sentit i ordre. Les formes abstractes de la pedra calcària en ser traslladades del terra a la paret adquireixen un nou significat artístic que s'endinsa en la història, de l'hedonista marbre grecoromà al rococó absolutista a les formes de Reinhardt, Van Doesburg o Pollock. En paraules de la guillotmada reina de França, "no hi ha res nou excepte el que s'ha oblidat". |

Lluís Hortalà

Il y a bien du monde aujourd'hui à Versailles
GALERIA ROCÍOSANTACRUZ. BARCELONA. WWW.ROCÍOSANTACRUZ.COM. FINS AL 25 DE MAIG

al fons a la dreta

Alerta: bellesa!

Poques exposicions em deuen haver arribat tan recomanades com la del fotògraf japonès Hiroshi Sugimoto que es pot veure a la Fundació Mapfre de Barcelona fins al dia 8 de maig. Sens dubte, és una exposició bellíssima, en l'extrem oposat de la instantània de Doisneau o Català Roca, però també del formalisme d'Avedon o Irving Penn. L'ús d'una càmera de gran format així com la impressió en gelatina de plata donen una precisió i una riquesa de textura colpidores. Potser per compensar, el catàleg insisteix molt en els aspectes filosòfics de les imatges, en el fet que són "una profunda reflexió sobre la naturalesa de la percepció, de la il·lusió, de la representació, de la vida i de la mort". Potser sí, i no ho discutiré, però recordaré un estat de coses en què un comissari, en comptes d'intentar explicar què és el que fa bonica una obra tan evidentment interessada a ser bonica, dona la bellesa per suposada, i després, com si el bonic fos un pecat venial, intenta excusar-lo recordant-nos que és a més, filosòfic... com si les roses no poguessin ser astrofísiques.

Un tracte ben diferent amb la bellesa és el que ha tingut des de sempre Agustí Puig. Des de les primeres exposicions que li recordo, a la René Metras, fa més de trenta anys, li he vist enfrontar-se a la tela, al paper, a la planxa de coure o al que li possessin al davant, amb la gosadia d'un torero, sense més armes que la brotxa o el burí, i amb un amor pel seu ofici i respecte als seus avantpassats (que van de Picasso a Tàpies passant per Rembrandt i Goya). El resultat m'ha semblat sempre bonic, per la varietat de les textures; per la imatge final, que tan bé retrata la bel·liscosa dansa de l'autor amb la seva memòria, la seva intenció i els seus materials; sobretot, crec, per aquesta actitud serena respecte a la bellesa: sense defugir-la buscant la lletjor, però sense festejar-la. Els aconsello que vagin a la Sala Josep Uclés del Carme de Badalona, a un quart d'hora del centre de Barcelona, per veure l'última i meravellosa manifestació d'aquest estil de viure i de pintar.

La mostra consta d'un grup d'escultures de terracota, disperses pel centre de la sala, a tall d'excavació, i una desena de bellíssimes xilografies, estampades per Joan Roma sobre paper de sisal i cotó del Moli de Capellades. Són enormes, intenses, sòbries, només l'empremta de la incisió de la serra sobre la fusta, que es manifesta en el repleu blanc del paper, envoltat de negre ala de corb, i col·locat sense marc sobre els murs també negres per a l'ocasió en una instal·lació magistral obra de Natàlia Chocarro que ha tingut, a més, la intel·ligència i l'elegància d'escriure un text de presentació als antipodes de tanta pretensió *komi-sarial* com patim. Una meravella.

PERICO PASTOR

